

Paula Mylläri och Petra Lehtineva dyker i stenbrottet i Västervik. FOTO: MIKAEL NYBACKA

Dyckare kollar brottets bråte

● Gamla stenbrott är populära badplatser, men i Vasa är det förbjudet att simma där utan lov. Dyckare hjälper staden att hålla koll på stenbrotten.

Sportdykkarklubben Delfin dyker ofta i Vasatraktens vattenfyllda stenbrott. Till vardags talar man ofta om "krossar" eller finskans "louhos" när man syftar på grus- eller stentag som fylls med vatten.

Föreningens ordförande Petra Lehtineva och medlemmen Paula Mylläri kopplar in slangarna i dykflaskorna och spänner åt en rem för att hålla dem på plats. Under torrdräkten fylls ylletröja och stickade sockor, som används även på sommaren.

– Det blir ungefär 15 kilogram extra vikt med hela utrustningen, men i vattnet väger det ingenting, säger Mylläri.

Efter att de två vännerna utrustat sig med allt de behöver traskar de vägg mot stenbrottet i Västervik, nära Alskavägen.

Krossen är ett populärt badställe bland lokala ungdomar och stenväggarna är prydda med graffiti och klöfter. Godispapper ligger intrasslat i en buske.

– Vi försöker hålla det rent här. Vi kan ju inte dyka om det ligger saker i vägen, säger Lehtineva.

De har frågat om lov att dyka i stenbrottet. Föreningen håller ofta kurs här i Västervik.

– Vattnet är väldigt klart och det är ungefär nio meter djupt. Det passar bra för oss, eftersom det är lite som i simhallen med stilla vatten och

1. Vallgrundsvägen (12–13 meter djupt) 2. Köklotvägen (cirka 12 meter) 3-4. Alskavägen (östra 8,5 meter, västra cirka 9 meter) 5. Ojenvägen (cirka 11 meter) 6. Björnsberget (okänt djup) 7. Kvevlax (okänt djup, cirka 13,5 meter i början på 2000-talet) 8. Kuni (cirka 12 meter) GRAFIK: KATI HEIKKANEN

Stenkrossar i Vasa och Korsholm

nära till ytan ifall något skulle gå snett, säger Lehtineva. De gör tecken till varandra och plumsar i. De gula dykflaskorna försvinner sakta ner i det mörka djupet. Stora bubblor flyter upp, och från stranden går det att se var duon rör sig. De dyker fram och tillbaka längs stenbrottets botten i 20 minuter.

– Vi såg cyklar, ett kyskäp, en Iphone och ett kassaskåp, som var tomt också denna gång, säger Lehtineva när de kommit upp till ytan igen.

Men de kom inte upp tomhända. – Vi hittade ett flöte med fiskelina

som kan vara farligt för både simmare och dyckare. Och så tog vi den här raketen, men jag tror inte den duger på villaavslutningen, säger Mylläri och skrattar när hon håller upp "skattorna".

Under dykkuren såg de inte så mycket nytt skrot. Folk slänger inte så mycket i vattnet nuförtiden.

– Men abbortar och några kräftor finns här i alla fall, säger Lehtineva. På föreningens hemsida har medlemmar delat med sig av videor de tagit under ytan i flera av stenbrotten i Vasatrakten. På videoorna kan man skymta cyklar, däck, träd, vit-

Minst åtta stenbrott

- I Vasa och Korsholm finns åtminstone åtta vattenfyllda stenbrott.
- Alla är inte populära badplatser.
- Stenbrotten är naturligt fyllda med grund- och regnvatten.
- Fiskarna är utplacerade.
- Djupet varierar men ligger ofta på runt tio meter.

varor, abbortar, vassa stenar och skyltar som ligger på botten.

I stenbrottet i Kuni finns ett ovanliga inslag – en bil och ett stort clownhuvid med texten "Overvakare".

Lehtineva och Mylläri säger att det hör till allemansrätten att bada i naturen och tycker att samma regel borde vara samma som vid havet.

– Vi frågar alltid om lov innan vi dyker någonstans, men egentligen är det väl upp till var och en och på eget ansvar, säger Lehtineva.

Att fråga om lov är mer en artighetssak, menar hon. Dykarna meddelar i sin tur staden eller kommunen om det dyker upp något miss-tänkt vid krossarna.

ENLIGT JAN-OVE INGO, som jobbar på kommuntekniken i Vasa, är det inte tillåtet att bada i stenbrotten.

– Stenbrotten i Västervik och vid Björnsberget i Sundom hör till staden och är förbjudna områden för allmänheten att vistas på, säger han. Ingo säger att det är skadegörrelse att som obehörig tränga sig in på ett förbjudet område. Stenbrotten är stängda av säkerhetsskäl.

– Det finns bommar och staket. Tanken är kanske att det inte ska behöva byggas murar runt de här ställen, säger han.

I stället tycker han att människor borde ta mera ansvar.

– Till våra säkerhetsåtgärder hör att hålla området stängt, men åtminstone när det gäller minderåriga borde föräldrarna se till att barnen inte rör sig på förbjudet område. Uppenbarligen tar sig folk förbi avspärningarna ändå, i den mån sådana finns. Ingo är inte säker på vem

som har ansvaret om olyckan skulle vara framme.

TROTS ATT staden känner till att vissa stenbrott är populära badplatser vidtar den inga ytterligare åtgärder.

– Vi har inte möjlighet att ordna bevakning, så vi måste utgå från att de säkerhetsåtgärder som redan finns gör sitt och att föräldrarna tar ansvar, säger Ingo.

Johanna Långbacka

johanna.langbacka@vasabladet.fi
06-7848 203